

Punkter og i hvilket Omfang med Hensyn til Kompensationsspørgsmaalet man kunde imødekomme Folkethinget. Se, det er nu en Betragtning, som Mørtallet ikke har kunnet gaa med til, thi Betingelsen for, at vi skulle tage det Spørgsmaal op og overveie, om og hvorvidt vi kunne gaa med til en Nedsættelse i Toldafgifterne, maatte under alle Omstændigheder være den, at vi saa vare sikre paa, at vi, hvis vi bragte dette Offer, saa ogsaa vilde faae en Toldblov af denne Bestaafenhed; for end Situationen foreligger saaledes, vilde jeg anse det for aldeles urtesløst at tage det Spørgsmaal op til Overveie, og det Tidspunkt er ikke kommet endnu. Jeg gaar ud fra, at saaledes paa Forhaand at gaa ind paa den Fordring, der er stillet, vil Ingen være med til; vi maatte altsaa tage Spørgsmaalet op og saa se, hvorledes den Enkelte i saa Henseende var stillet, og hvad han mente at kunne gaa med til, men hvad vi saa kom til, om vi kom til $\frac{1}{2}$ Million eller $\frac{1}{4}$ Million, eller hvormeget det nu er — der er maaske endogsaa dem, der ere saa radikale, at de vilde gaa længere endnu — er der jo Ingen, der kan sige. Man veed jo ikke, om vi, hvis vi gjøre det Tilbud, saa til Gjengjæld faae denne Toldblov; nei, Følgen vilde kun være den, at vi havde kastet dette Tilbud bort til ingen Verdens Nytte. Man tager det, men man giver ikke Noget derfor, det er Noget, vi jo have Erfaring for. Jeg skal i saa Henseende minde om Toldfriheden paa Stenolie. Den gavede vi, og da den saa kom ind i det andet Thing, hed det sig der: den tage vi til Indtægt, men vi godskrive ikke Noget somhelst derfor! Hvis vi altsaa opgjorde det saaledes paa Forhaand: „saa meget kunne vi undvære“, ja, saa vilde man tage imod det og sige: det er godt, det er $\frac{1}{2}$ Million, og den tage vi til Indtægt. Men nu er Spørgsmaalet om det Mere, som naturligtvis maa til, for at Loven kan komme istand, og Følgen vilde blot være den, at vi havde faaet et nyt Forhandlingsgrundlag, nemlig ved vore Indrømmelser, flere Fordringer fra den anden Side, men det synes jeg ikke vilde være til nogen somhelst Gavn for os. Det er det, jeg har tilladt mig at udtale tidligere, ligesom jeg har gjentaaget det idag. Vi afvise paa ingen Maade Forhandlingen om denne Lov, i saa Henseende have vi forbeholdt os vor Frihed, men vi forhandle kun paa Grundlag af den bestaaende Tilstand, og den fravige vi ikke, vi overveie ikke, og vi beslutte os ikke til det Offer, vi ville bringe i Henseende til Indtægterne, forinden vi ere komne til det Standpunkt, at vi kunne sige: for det Offer kunne vi faae den Toldblov; men paa Forhaand at gjøre et Tilbud, om

hvilket vi kunne forvente, at det vil være bortkastet, det ville vi ikke være med til. Til det Spørgsmaal altsaa: „ville I modtage en saadan Toldblov, hvorved der ikke er givet Dækning?“ sige vi: „Vi afvise ikke Forhandlingen, vi ville forhandle om den, men videre kunne vi ikke gaa!“ Men hvad nu det næste Spørgsmaal angaar, om vi ville være med til at votere en Nedgang i Toldindtægterne til et saadant Beløb, at det vil være nødvendigt at tilveiebringe Dækning ved Hjælp af andre Statter, ja saa have vi allerede i Gjærningen viist, at det ville vi jo, forsaavidt vi have voteret en Nedgang i Toldindtægterne, saaledes at det har været nødvendigt at ty til en Forhøielse af Brændevinsafgiften og til at paalægge en Skat for at faae den fornødne Kompensation tilveiebragt; der er forsaavidt paa disse Punkter kun Spørgsmaal om en Kvantitetsforskjel. Men saa kommer det tredje Spørgsmaal, der er rettet til os ved denne Lov, og det er, om vi nu ville votere denne Nedgang i Toldindtægterne uden samtidig at votere en Dækning for den Nedgang, som Alle ere enige om bør dækkes, et Beløb, jeg altsaa foreløbig lader staa som ikke givet. Dertil vil jeg svare: Nei, det ville vi ikke, thi det vilde efter vor Opfattelse være usforvarligt at gjøre det, og det af mange Grunde. For det Første vilde det fra et legislativt Synspunkt dog være underligt at votere en Toldblov, hvis Krafttraeden var afhængig af flere eller færre andre Supplementsløve, om hvilke ingen Dødelig kan sige, naar de ville blive givne. Jeg synes, at det vilde ligefrem fra et Lovgivnings-synspunkt være underligt at gjøre sig en Uleilighed, om hvilken man ikke kan vide, om man vil have nogen Gavn deraf eller ikke. Det kan jo være, at denne Toldblovs Krafttraeden traf ud 1, 2, 3 Aar, maaske flere Aar, ja, maaske den albrig traadte i Kraft, eller maaske vilde Forholdene, naar den traadte i Kraft, være saaledes forandrede, at ikke en eneste Position deri længere var brugelig. Og hvorfor skulde man saa have gjort sig Uleiligheden med at behandle og vedtage en saadan Toldblov, som saaledes blev rent spævend i Luften? Det forekommer mig, at Lovgivningsmagten dog ikke har til Opgave saaledes at anstille akademiske Disputater, men virkelig skal give Love af aktuel Gyldighed for de bestaaende Livsforhold og ikke inlade sig paa denne Art Experimenteer. Og dertil kommer et Hensyn til Borgerne, som ogsaa maa være til Hinder derfor. Hvorledes tror man, Forretningsverdenen vilde være stillet, hvis den saaledes havde en Toldblov med visse Satser, som ere gjældende, og en anden Toldblov med nogle